

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Limbă și literaturi slave
1.4 Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5 Ciclul de studii	Nivel licență
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Limbă și literatură ucraineană / Licențiat în filologie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	LLU4123 (2) Onomastică / Relații lingvistice româno-ucrainene – Curs opțional de limbă și literatură 3: pachetul – LLX4109) – (în limbile ucraineană și română)							
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Ioan HERBIL Lector univ. dr. Cristina SILAGHI							
2.3 Titularul activităților de seminar	–							
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	4	2.6 Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	Conținut Obligativitate	DS Opțională

3. Timpul total estimat (ore pe semestru/activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	–
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar	–
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					28
Pregătire seminarii/laboratoare/proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					19
Tutoriat					–
Examinări					2
Alte activități.....					7
3.7 Total ore studiu individual	70				
3.8 Total ore pe semestru	98				
3.9 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Promovarea disciplinei presupune promovarea ambelor segmente de curs opțional (<i>Onomastică / Relații lingvistice româno-ucrainene</i>)
4.2 de competențe	• Cunoștințe minimale din domeniul onomasticii și din domeniul relațiilor lingvistice româno-ucrainene.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	• Sala de curs dotată cu tablă, audio-CD, laptop, fotocopii, cărți
5.2 de desfășurare a seminarului	–

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Utilizarea adecvată a conceptelor în studiul lingvisticii generale, al teoriei literaturii și al literaturii universale și comparate. C2. Comunicarea eficientă, scrisă și orală, în limba română și în limba ucraineană. C3. Descrierea sistemului fonetic, lexical și gramatical al limbii ucrainene și utilizarea acestuia în producerea și traducerea de texte și în interacțiunea verbală. C5. Descrierea sistemului fonetic, lexical și gramatical al limbii moderne B și utilizarea acestuia în producerea și traducerea de texte și în interacțiunea verbală.

Competențe transversale	CT1. Utilizarea componentelor domeniului limbi și literaturi în deplină concordanță cu etica profesională. CT2. Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice CT3. Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională.

7. Obiectivele disciplinei (conform grilei de competențe specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Segmentul 1: Familiarizarea studenților cu conceptele specifice onomasticii, prin însușirea noțiunilor proprii acestei discipline. Conștientizarea importanței disciplinei studiate și a legăturii acesteia cu alte discipline ale lingvisticii. Segmentul 2: Dobândirea principalelor cunoștințe legate de studiul diacronic și sincronic al relațiilor lingvistice româno-ucrainene. Conștientizarea importanței disciplinei studiate, formarea abilităților de integrare a noțiunilor de bilingvism în contextul psiholingvisticii și a sociolingvisticii.
7.2 Obiectivele specifice	Segmentul 1: Însușirea unor cunoștințe teoretice și practice din domeniul onomasticii: prezentarea unor aspecte de ordin teoretic privind onomastica; însușirea terminologiei onomastice; onomastica – ramură a lingvisticii; ramurile onomasticii: toponimia, antroponimia, zoonimia etc.; toponimia: macro- și microtoponimie; aspecte ale toponimiei românești; toponimia slavă de pe teritoriul României; antroponimia: numele, prenumele, supranumele, porecla etc.; numele proprii ale animalelor. Învățarea tehnicilor specifice în adunarea și etimologizarea toponimelor, numelor de familie, a prenumelor, a supranumelor, a poreclelor etc. Aprofundarea și aplicarea noțiunilor de onomastică învățate în alte compartimente ale limbii. Segmentul 2: Familiarizarea studenților cu noțiuni legate de bilingvism și interferența lingvistică. Înțelegerea importanței studiilor sincronice și diacronice pentru evidențierea relațiilor lingvistice dintre două grupe de generații. Conștientizarea rezultatelor bilingvismului reflectate la nivelul diferitelor structuri ale limbilor aflate în situația de contact lingvistic. Perfecționarea abilităților de sinteză și analiză contrastivă a faptelor de limbă analizate.

8. Conținuturi

8.1 Curs de <i>Onomastică</i>	Metode de predare	Observații
1. Onomastica: definiție, terminologie. / Locul onomasticii, ca ramură a lingvisticii, între celelalte științe	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, analiza.	
2. Toponimia: obiect și metode de cercetare. / Hidronime și oronime	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, analiza.	
3. Macro- și microtoponimia (macrotoponime și microtoponime)	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, analiza.	
4. Tipurile de formare a toponimelor. / Clasificarea toponimelor. / Ariile toponimelor slave de pe teritoriul României	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, analiza.	
5. Antroponimia: definiție, principii și metode. / Categoriile antroponimice	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, analiza.	
6. Sistemul oficial de denotație personală: numele (numele de familie) și prenumele (numele de botez)	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, analiza.	

7. Sistemul neoficial de denotație personală: supranumele, porecla, hipocoristicul, diminutivul, pseudonimul etc. / Nume de animale.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, analiza.	
Bibliografie: BRÂNCUȘ, Gr., <i>Nume date animalelor domestice</i>, în „Limba Română”, XVI, nr. 2, București, 1967, p. 169-175;GRAUR, Al., <i>Nume de persoane</i>, București, 1965;HERBIL, Ioan, <i>Antroponimie oficială la ucrainenii maramureșeni</i>, Editura Casa Cărții de Știință, RCR Editorial, Cluj-Napoca, București, 2019.HERBIL, Ioan, <i>Despre supranume și porecle</i>, în „Studii de limbă, literatură și metodică”, XII, Cluj-Napoca, 2005, p. 70-80;HERBIL, Ioan, <i>Studii de dialectologie și toponimie ucraineană din România</i>, Editura Casa Cărții de Știință, RCR Editorial, Cluj-Napoca, București, 2018;IONESCU, Christian, <i>Observații asupra sistemului antroponimic românesc</i>, în „Limba Română”, XXV, nr. 5, București, 1976, p. 519-528-301;IORDAN, Iorgu, <i>Toponimia românească</i>, București, 1963;OROS, Marius I., <i>Studii de toponimie</i>, Cluj-Napoca, 1996;PAȘCA, Șt., <i>Nume de persoane și nume de animale din Țara Oltului</i>, București, 1936;PĂTRUȚ, I., <i>Onomastica românească</i>, București, 1980;PETROVICI, E., <i>Studii de dialectologie și toponimie</i>, București, 1970;VIȘOVAN, Ștefan, <i>Interferențe româno-ucrainene în toponimia Maramureșului</i>, Baia Mare, 2001.		
8.2 Curs de Relații lingvistice româno-ucrainene	Metode de predare	Observații
1. Bilingvismul slavo-român. Tipuri de bilingvism. Sfere de manifestare a contactului lingvistic. Interferența lingvistică ca rezultat al contactului lingvistic. Locul elementului slav în structura limbii române (periodizare, elemente prezente la nivel fonetic, morfologic, lexical)	Prelegerea participativă, dezbateră, dialogul, demonstrația, exemplificarea	
2. Diacronie și sincronie în relațiile româno-ucrainene	Prelegerea participativă, dezbateră, dialogul, demonstrația, exemplificarea	
3. Împrumuturi populare. Împrumuturi culte. Elemente ucrainene în limba română. Elemente românești în limba ucraineană	Prelegerea participativă, dezbateră, dialogul, demonstrația, exemplificarea	
4. Repartiția graiurilor ucrainene pe teritoriul României. Grupe de graiuri ucrainene. Caracteristici fonetice, morfologice și lexicale ale graiurilor ucrainene din România	Prelegerea participativă, dezbateră, dialogul, demonstrația, exemplificarea	
5. Interferențe fonetice româno-ucrainene. Modificări de inventar și de distribuție	Prelegerea participativă, dezbateră, dialogul, demonstrația, exemplificarea	
6. Interferențe morfologice româno-ucrainene. Modificări de inventar și de distribuție	Prelegerea participativă, dezbateră, dialogul, demonstrația, exemplificarea	
7. Interferențe lexicale româno-ucrainene. Surse ale împrumutului lexical în graiurile ucrainene. Cuvinte împrumutate din limba română. Specificul limbii române vorbite de ucraineni. Situația schimbării de cod	Prelegerea participativă, dezbateră, dialogul, demonstrația, exemplificarea	

Bibliografie:

- BODZEI, J., *Interferențe lingvistice româno-ucrainene în Maramureș*, teză de doctorat, București, 1979;
- MIHĂILĂ, G., *Împrumuturi sud-slave în limba română*, București, 1960;
- PĂTRUȚ, I., *Locul elementului slav în structura limbii române*, în „Studii de limba română și slavistică”, Ed. Dacia, Cluj, 1974;
- ROBCIUC, I., *Vplyv ukrajins'koji movy na rumuns'ku leksyku*, în *Studiji i statii*, Ed. Mustang, București, 1999;
- VRABIE, E., *Influența limbii române asupra limbii ucrainene*, în RSL, XIV, 1967;
- SALA, M., *Limbi în contact*, Ed. Enciclopedică, București, 1997;
- SILAGHI, Cristina, *Interferențe lingvistice româno-ucrainene în Maramureș*, teză de doctorat, Cluj-Napoca, 2005;
- SILAGHI, Cristina, *Interferențe morfologice româno-ucrainene (pe materialul graiului ucrainean de pe Valea Ruscovei, jud. Maramureș)*, în „Philologos”, anul I, nr. 3-4, (2), 2005, Ed. Sedcomlibris, Iași, pp. 117-122;
- SILAGHI, Cristina, *Particularități ale interferenței morfologice (la nivelul adjectivului) în graiul ucrainean de pe Valea Ruscovei – jud. Maramureș*, în „Studii de limbă, literatură și metodică”, vol. XII, Ed. Napoca Star, Cluj-Napoca, 2005, pp. 62-69;
- SILAGHI, Cristina, *Studii ale raporturilor lingvistice româno-ucrainene*, în „Relații româno-ucrainene: istorie și contemporaneitate”, vol. VIII, editori Irina Liuba Horvath, Anastasia Vehesh, Ed. Muzeului Sătmărean, Satu Mare, 2018, pp. 359-368.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei este în concordanță cu materia care se predă în alte centre universitare din țară și din străinătate, ca de exemplu: Universitatea din București; Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava; Universitatea Națională „Taras H. Șevcenko” din Kiev (Ucraina); Universitatea „Iurii Fedkovyci” din Cernăuți (Ucraina); Universitatea Jagiellonă (Polonia); LM Universität München (Germania); Universitatea din Viena (Austria).
- În conformitate cu standardele ARACIS, departamentul/specializare are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socio-economic și profesional, mai ales cu: 1. Accenture Industrial Software Solutions S.A. Cluj; 2. Redacțiile periodice Uniunii Ucrainenilor din România; 3. Poliția de Frontieră.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Cursul <i>Onomastică</i> (segmentul 1 al disciplinei opționale)	• Corectitudinea în însușirea cunoștințelor legate de onomastică: nume propriu, apelativ, nume topic, nomenclatura geografică, toponim, hidronim, oronim, microtoponimie, macrotoponimie, numele propriu, antroponim, nume de persoană, numele unic, nume/ nume de familie, prenume/ nume de botez, supranume, poreclă, diminutiv, hipocoristic, pseudonim, patronim, matronim, andronim, gineconim. • Înțelegerea importanței disciplinei studiate și a legăturii acesteia cu alte discipline de specialitate. • Aspecte de atitudine: conștiinciozitate, studiul individual și în grup. • Corectitudinea în identificarea fenomenelor onomastice.	Examen scris de 2 ore, notat de la 1 la 10 Examen oral – Prezentarea unui referat	50 % (din notă)
10.5 Cursul <i>Relații lingvistice româno-ucrainene</i> (segmentul 2 al disciplinei opționale)	• Cunoașterea și înțelegerea noțiunilor teoretice dezbătute la curs. • Înțelegerea importanței disciplinei studiate și a legăturii acesteia cu alte discipline de specialitate. • Corectitudinea în identificarea fenomenelor de interferență fonetică româno-ucraineană.	Examen scris de 2 ore, notat de la 1 la 10	50 % (din notă)

10.6 Standard minim de performanță	
Segmentul 1: - asimilarea limbajului de specialitate- însușirea corectă a noțiunilor de onomastică- noțiuni de bază în adunarea și prelucrarea materialului onomastic- identificarea originii toponimelor și a antroponimelor Segmentul 2: - definirea bilingvismului și a interferenței lingvistice- cunoașterea nivelurilor limbii la care interferența lingvistică se manifestă- exemplificare de elemente românești în limba ucraineană și de elemente ucrainene în limba română (mai ales la nivel dialectal)	

Data completării 02.04.2024	Semnătura titularului de curs 1 Conf. univ. dr. Ioan Herbil	Semnătura titularului de curs 2 Lector univ. dr. Cristina Silaghi
Data avizării în departament 12.04.2024	Semnătura directorului de departament Conf. univ. dr. Ioan Herbil	
Data avizării la Decanat 17.04.2024	Semnătura Prodecanului responsabil	Ștampila facultății